

Aduja vsak četrtik in velja s početkom vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 50 K., poi leta 20 K., za četrt leta 50 K., izven Jugoslavije 50 K. Naročnina se posuje na upravitelje "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Kdo se dopočilja do odpovedi. Naročnina se plačuje naprej. — Telefon štev. 220. —

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

S. 55. letnik.

Maribor, dne 24. februarja 1921.

55. letnik.

Poslancem Samostojne kmetijske stranke.

(Iz krogov poslancev.)

1. Pojav Samostojne.

Ko se je ustanovila Samostojna in se čutila zvišeno nad delom vseh do sedanjih strank in delala velikanske obljube, je pritegnila v svoji krog skoraj vse prejšnje liberalne kmete, starčljane in liberalce, dobila pa je i nekaj pristašev iz vrst Kmetiske zvezze, ki so pričakovali, da bo ta nova stranka kar namah predugačila žalostne gospodarske razmere, katere so po večini posledica dolgotrajne svetovne vojske.

Cim dalje časa se je razvijala ta stranka, tem bolj se je videlo, da ni nič drugega nego podružnica liberalne demokratske stranke. Očitno so to pokazalo volitve, ko je stranka na prvih mestih kandidirala stare liberalne kričače na deželi, kakor: Pucelja, Majcenca, Rajarja, Drotenska, Mermolija in kot voditelja na povelje dr. Žerjava — nriegovega najboljšega prijatelja dr. Vošnjaka, akoravno bi se dobilo med liberalnimi izobraženci še več mož, ki poznajo kmetske težnje in so za kmetski stan že nekaj storili, dočim se o dr. Vošnjaku ve le to, da je podedoval po svojem očetu lepo premoženje, se poročil v pravoslavni cerkvi s Srbijo in bi rad kmalu postal potom Samostojne minister ali pa diplomat.

2. Samostojna ob času volitev.

Pri volitvah je Samostojna delala z lažmi, velikanskimi obljubami ter s ureditvijo, da je naša Ljudska stranka, oziroma dr. Korošec, prodal Slovence Srbon. Za vse velikanske davke ter druga plačila je delala odgovorno našo stranko, akoravno so govorniki — včinoma kandidati Samostojne, dobro vedeli, da je edina naša stranka do svojih zastopnikih v Jugoslovanskem klubu bila neizprosen boj proti pretiranim davkom, carinam itd. Posledice nečedne volilne agitacije je bila, da je bilo izvoljenih osem kandidatov Samostojne (SKS). Kandidatje SKS so na shodih na vsa usta povendarjali, da so tudi oni proti centralizmu in za avtonomijo, vedno so trdili, da niso proti veri. Mislimo smo, da bodo poslanci Samostojne po volitvah šli skupaj s poslanci naše stranke, kar bi bilo soditi po programu, katerega so razvijali za časa volitev. Pričakovalo se je to tembolj, ker so volitve pokazale, kako veliko zaslonbo imajo

socijalni demokrati in komunisti med kmetskim ljudstvom. A poslanci stranke, katera je za časa volitev z zabavljanjem proti Srbonom dosegla največje uspehe, so takoj po volitvah stopili v klub zemljoradnikov, v katerem imajo pretežno večino srbski poslanci.

3. Razmere v klubu zemljoradnikov.

O razmerah v tem klubu so se izvedle čedne stvari. V tem klubu sedijo centralisti poleg mož, ki zagovarjajo najširšo avtonomijo, sedijo najbolj zagrizeni liberalci, kateri so od nekdaj najhujši nasprotniki in uničevalci zadružništva, poleg idealnih zadružarjev in gospodarskih politikov. Najbolj žalostno vlogo v tem klubu igrajo naši samostojneži, katere očitno obsojajo srbski člani kluba, ki so prav odločni nasprotniki vladnega centralizma. Samostojne poslance vodi troperesna deteljica dr. Vošnjak, živinski dohtar Rajar in mesar Pucelj, sami pristni kmetje, po navodilih in po ukazih dr. Žerjava. Prvi slavnici imajo naznamovati samostojneži s predložitvijo svojega programa, ki obsega 22 točk, med katerimi so nekatere — kakor pišejo srbski listi — "prav budalaste", kakor n. pr. podržavljenje advokatov itd. Program pa ne vsebuje niti besedice o znižanju davkov, o odpravi carine, o prostem izvozu živine in o vseh velikih dobrota, katerih so obljubovali kandidati SKS. Je umevno, da o takih stvareh ne govorijo v programu, ker bi se s tem zamerili vladni in bi ne mogel dr. Vošnjak ali Pucelj ali Rajar ali vsi trije skupaj priti do ministrskega stote. Drugič se je odlikoval zastopnik samostojneži Rajar v odseku za spremembu poslovnika, v katerem je blati poslance naše stranke na način, katerega so obsojali poslanci vseh strank. Rajar je pobral običajne laži iz "Slov. Naroda" in "Jutra" in misli, kako veliko delo je učinil. Skodoval pa je s svojim nastopom vsem slovenskim poslancem, ker se je javno govorilo, da nobena stranka takih brezpomembnih časnarskih čenč ne nosi v javnost in ker se je od meročajnih krovov povdarijalo, da morajo Slovenci, kateri tvorijo komaj desetino vseh poslancev, kolikor toliko nastopati enotno. Se bolj je škodoval ugledu slovenskih poslancev surove in prav mesarsko postopanje samostojnih poslancev o prilikli prisegi članov Ju-

goslovenskega kluba. Odlikovali so se poslanci Pucelj, Drotenski in Kirbiš.

Srbski poslanci so se čudili neprimerni surovosti teh poslancev, kateri so se obnašali kakor kaki svinjski pastirji na gmajni. Poslanec Kirbiš včerje je dika samostojnih poslancev. Mož ni izvoljen, ker mariborski glavni odbor ni znal pravilno seševati, a klub temu sedi v Beogradu in vleče plačo, katera mu ne gre. Poslanci Samostojne stranke bi morali imeti toliko čuta za dostojnost, da bi Kirbišu povedali, da naj ostane doma. Kirbiš ne sme glasovati, ne sme vršiti poslanskih dolžnosti, a klub temu pobira plačo. Gospodom samostojnemu, ki so tako navdušeni za zastopanje kmetskih koristi, bi moralo biti pri srcu, da pride v zbornico izvoljen poslanec kmet Škoberne. Kirbiš pa, ki ni izvoljen, naj zopet meštarji s svinjami. Velika predzrnost Kirbiševa pa je, da je poslal svojo sliko ilustriranemu časniku, kjer je naslikan kot — poslanec. S prezirljivim nasmehom gledajo poslanci vseh strank na tega — neizvoljenega poslanca, kateri bo v kratkem slišal v zbornici take, da bo nemogoč v Belgradu.

4. Samostojneži za centralizem.

Da so poslanci Samostojne pravi pravečati liberalci, kateri hočejo osrečiti našo državo s centralizmom in da ponizno capljajo za liberalci, je jasno pokazalo glasovanje v odboru za ustavno dne 16. t. m. Za vladni načrt, za uvedbo centralizma so glasovali demokrati in radikalci, večinoma Srbi, ter slavnji zastopnik samostojneži dr. Vošnjak. Protiv vladnemu načrtu in za uvedbo avtonomije kot odločni nasprotniki centralistične ureditve naše države so glasovali trije zastopniki klubova zemljoradnikov in vse ostale stranke. Za vladni načrt je bilo 23 članov odbora, proti njemu 19 članov odbora. Ako bi se poslanci Radiceve struje udeležili delovanja v konstituanti, bi bilo 22 poslancev proti vladnemu načrtu in samo 20 poslancev za vladni načrt. Posledica bi bila, da bi moral pasti vladna, da bi bil centralizem za vedno pokopan in da bi bila ne-smrtno osmešena Samostojna kmetijska stranka.

Glasovanje v odseku in splošno znano stališče Radičevcev pa dokazuje, da je ogromna večina Hrvatov in Slovencev proti centralistični ureditvi države. Kakor je pisal poslanec VI. Pušenjak v Vašem cenjenem listu, je glasovanje dne 16. t. m. jasno pokazalo, da je večina slovenskih poslanc-

cev, to je 28 slovenskih poslancev — proti centralizmu in da je samo 11 poslancev, med temi trije zastopniki liberalnih kapitalistov in 8 poslancev, ki pravijo, da so zastopniki kmetov, a so le privesek liberalnih kapitalistov, za centralizem liberalcev. Glasovanje dne 16. t. m. pa je tudi pokazalo, da je ogromna večina, oziroma razen samostojnežev, vsi poslanci, ki so voljeni na strogo kmetskem programu, cdločno nasprotuju centralizmu, katerega hočejo iz lastnih sebičnih namenov uvesti liberalni kapitalisti. Sramota za stranko, katera si po krivici nadava ime Kmetijska stranka, katera pa nastopa edina proti kmetskim poslancem Srbon in Hrvatom v lastnem klubu, Hrvatom v Muslimanskem in Nasodnem klubu ter Hrvatom in Slovencem v Jugoslov. klubu!

5. Kdo ni centralist, proč od Samostojne.

Kmetje, kateri so volili kandidate Samostojne, naj uvažujejo ta dejstva, in se naj ne dajo pustiti slepitip po velikanski reklami v "Kmetijskem listu" in po razglasih pri cerkvah. Ako ne verjamejo našim poročilom, lahko izvejo isto od srbskih in od hrvaških kmetov.

Ker pa se trdovratno vzdržuje neka vest, da vsi poslanci Samostojne ne odobravajo politike, katero delajo na njej dr. Žerjava: dr. Vošnjak in Fucelj ter Rajar in ker se trdi, da ne soglašajo s centralistično ureditvijo naše države, zato pozivamo poslance Ureka, kateri je večkrat povdarjal, da je navdušen za avtonomijo in da želi, da bi vsi oni slovenski poslanci, kateri so za avtonomijo, nastopili enotno, da izjavi v kateremkoli slovenskem listu, ali odobrava on in njegovi somišljeniki postopanje Rajarja v odseku za spremembu poslovnika, načine Puceljina, Drotenska in Kirbiša o prilikli prisegi, postopanje Kirbiša kot neizvoljenega poslanca in glasovanje dr. Vošnjaka v upravnem odboru. V slučaju, da oni in njegovi somišljeniki navedenih dejanj ne odobravajo, bo vedel, kaj mu je storiti in bomi prepričani, da so mu koristi slovenskega ljudstva pri srcu in da je res vnet za avtonomijo Slovenije. Ako pa odobrava vsa ta dejstva, oziroma, da nobene izjave, potem je jasno, da je on kakor poslanci dr. Vošnjak, Rajar, Pucelj, Drotenski, pravi liberal-deokrat, kateri je kandidiral pod kranko SKS, ker je dobro vedel, da bi kot kandidat demokratske stranke nikdar ne bil izvoljen.

Zaklad na otoku.

Iz angleškega prevedel Paulus.

I.

Graščak Trelowney*, zdravnik dr. Livesy** in nekateri drugi gospodje so me presili, naj popišem zgodboto za zaklad na otoku in naj vse povem, kar smo doživelj, le lego otoka naj zamolčim. To pa zaradi tega, ker zaklad še ni ves dvignjen.

Vzamem torej svoje pero v l. 17. po smrti Našega Gospoda in začenem svoje pripovedovanje s tistem časom, ko je moj oče imel gostilno „Pri admiralu“ in ko je stari, zagoreli mornar z brazgotino na licu, prvikrat stopil čez prag naša hišo.

Spominjam se ga še, kot da bi bil včeraj.

S težkimi, gugajočimi koraki je prišel pred vrata gostilne. Za njim na vozičku je nekdo peljal njegov mornarski kovčeg. Visoke rasti je bil, težek, močan, rjavega in zagorelega obrazza. Niegovi oljasti lasje so mu padaли preko zamazane, modre suknje, njegove roke so bile grapané in raz-

pokane, nohti črni in nalomljeni in na levem licu je imel od sablje brazgotinac umazane, bledokrvave barve.

Spominjam se ga, kako je gledal krog sebe in si polglasno žvižgal, kateri je imel navado. Potem pa je zatrl staro mornarsko pesem, ki si jo je pozneje tolkokrat prepeljal:

Umrl je in na njegov zahoj
Petnaest se jih je vrglo koj.

Ju-hu-hu in se ruma prines!

Hričavo je pel, s starim, negotovim glasom, ki je donešel, kakor bi si ga bil uglaševal in zlomil na pregrajenega krova.

Potrkal je na vrata s svojo močno palico in rohato naročil čašo ruma, ko se je prikazal moj oče. Počasi ga je pel, kakor izkušen poznavalec dobre kapljice, poskušal ga je in vmes gledal po skalnatem morskem obrežju in po napisu nad našimi vratmi.

"Prav priročna koča to-le!" je končno dejal. "Ugoden prostorček za tako-le žganjarno! — Mnogo druščine, prijatelj, he —?"

Oče mu je odgovoril, da ne, da pride žalibog le malo ljudi.

"Tem bolje!" je reklo. "To je zame gnezdo! — He, prijatelj!", je zakljal moč, ki je vleklo voziček, "tu-ta bova izkrcala moj zabolj! — Pa osta-

nem pri vas par dni!" se je obrnil zopet k očetu. "Priprest človek sem — rum, stanina, jaica, to je vse, kar potrebujem, in tisto skalo tam-le, da hočem gledal, če pride odkod kaka ladja. — Za koga me naj kličete, hočete vedeti? Kličite me za kapitana! — A vidium, na kaj mislite — tu-le —"

In vrgel je tri ali štiri zlate na prag. "Opomnite me, kadar jih bo končal" je reklo in pogledal oblastno očesno sebe, kakor kak povelenik.

In zares, četudi je bil oblečen zelo slabo in je govoril robato in neotesano, priprest mornar ni bil videti. Naredil je vt's človeka, ki je vajen, da se mu drugi pokorijo, če ne, pa udari. Mož, ki je priprejal voziček, je nam pravil, da je neznane prišel že čeraj predpoldan s poštnim vozom v hotel „H kralju Juriju“, da je pozivljal, kake gostilne bi bile ob obrežju in ko je čul o naši, da je dobra, seve, in da leži na samoti, si jo je izbral za bivališče. To je bilo vse, kar smo mogli izvedeti o našem novem gostu.

Molčeč človek je bil. Ves dan je sionel krog hiše, ali pa se klatil tam po skalah ob morju, z velikim daljnogledom v roki. Po večerih pa je sedel v kotu sobe pri peči in pil močen rum z vodo. Navadno ni znil besedice, če

ga je kdo nagovoril, le divje je pogledal krog sebe in puhnil skozi nos, da e zatrobilo, in ljudje so se kmalu nautili, da ga morajo pustiti pri miru.

Kadar se je proti večeru priklatil domov, je vsikdar vprašal, ali ni prišel kak mornar mimo po cesti. Izpostek smo mislili, da si išče druščino, toda kmalu smo opazili, da se le skrbno izogiblje svojim stanovskim tovaritvam. Ako se je kak mornar ustavil v gostilni, kar se je tupatam pripetilo, si ga je dobro ogledal skozi zastor na steklenih vratih male sobe, preden je vstopil in tisto je bil kak mornar miš, dokler je bil kak gost v hiši.

Za mene vsa zadeva že dolgo ni bila več tajna, ker sem postal kapitan zaupnik in sem mu pomagal opazovati tuje. Poklical me je nekajne k sebi in mi reklo, da mi bo dal srebrn groš prvega vsakega meseca, in da naj skrbno gledam in pazim in mu naj koj pride povedit, če bi se kje pokazal „mornar z eno nogo.“ Ko pa je prišel prvi dan meseca in sem ga terjal za srebrni groš, je jezno puhnil skozi nos, sprej zrl dolgi name in mi ni dal ničesar. Toda preden je minil teden, si je premislil, mi prinesel moj zasluzeni groš in ponovil svoje naročilo, naj pazim na „mornaria z eno nogo.“ (Dalje prih.)

* Izgovori: Treloone.

** Izgovori: Livesy.

Zapomnijo pa si naj vši samostojni poslani, ki so z vihajočimi zastavami pod vodstvom ministrskega kandidata dr. Vošnjaka prešli v demokr. tabor, da je naše kmetsko ljudstvo že tako zrelo, da se kvečjemu enkrat pusti našarbiti in da se njihovem poskuševanju že bliža konec ...

Politični ogled.

KRALJEVINA SHS. V dosedanji sejah ustavnega odbora je bilo sprejetih z veliko težavo 11 členov ustanove. Posebno ostri so bili na teh sejah prepri gledne uradnega naziva naše države in glede državnega grba. Na odločno zahtevalo radikalov se imenuje odslej zanaprej naša država „Kraljevina SHS“. Na državnem grbu smo poleg Srbov in Hrvatov zastopani tudi mi Slovenci po celjskem grbu in muslimani po polumesecu. — Ministrski predsednik Pašič še vedno vabi v vlogo zemljoradnike in muslimane. — Te dni sestavlajo v Ljubljani razmejito komisijo, ki bo določila meje med nami in Lahi. Predsednik naše komisije je general Mairster.

ITALIJA. Italijani so začeli izpraznjevati dalmatinske kraje, katere morajo izprazniti po mirovni pogodbi, ker stoji naša država na stališču, da ne sklene z Italijo trgovske pogodbe, dokler ta ne izprazne naših krajev v Dalmaciji. — Italijanska družba opustoša in požiga slovensko društveno last po slov. Primorju.

MADZARSKA. V ogrskem parlamentu pripravljajo zakon na oddajo premoženja. Oddaja premoženja se bo začela pri 1000 K s 5% in pri nad 1.000.000 K z 20%.

ANGLESKA. Angleška je trdo prijela irske upornike, obkolila mesto Dublin z vojaško silo, zaprla vsak izhod iz mesta in sedaj se vršijo hišne preiskave po mestu, kjer se nahajajo kolovodje irskih uporov.

GRSKA. Poročajo iz Male Azije, da so Turki zopet naklestili Grka.

RUSIJA. Ruske spomladanske ofenzive se boje vse države. Poljaki so se zvezali s Francozi za slučaj ruskega napada na Poljsko, Romuni pa z Bolgari.

Tedenske novice.

t DR. KOROSEC ugovarja. Ker so liberalci, ki so sedaj na vlasti, dosegli, da bo vlada razpisala občinske volitve za Slovenijo na podlagi volilnih imenikov za ustavotvorno skupščino, je dr. Korošec proti tej nakani odločno ugovarjal pri ministru Draškoviču. Sedaj so se pokazali naši liberalci v vsej poštenosti. Svoječasno je regent Aleksander podpisal uredbo o občinskih volitvah v Sloveniji, sedaj se pa liberalci ni i ne ustavljajo pred kraljevimi podpisom, ker gre za njihove strankarske cilje. Odločno je ugovarjal dr. Korošec tudi proti imenovanju dr. Vilka Baltiča, ki so ga liberalci postavili na predsedniški stolec slovenske deželne vlade.

t PROTI PROSTOZIDARSTVU. Poslane dr. Josip Hohnjec je v železniškem ministrstvu odločno protestiral proti dovoljenju, izdanemu svobodomislecem, da se zamorejo voziti po vseh progah državne železnice za polovično ceno. Res, naši liberalci so mojstri v preganjanju vseh, ki želijo sredno domovino, na drugi strani pa podpirajo državo uničujoče organizacije.

t ZA NASE vojne včetnike se je pobrigal dr. Hohnjec, ki je zahteval od ministrskega predsednika Pašiča pismeni odgovor radi zadrževanja naših vjetnikov v ruskom, italijanskem in angleškem vjetništvu.

t PROTESTI proti uvozu italijanskega vina. V imenu Jugoslovanskega kluba je izročil narodni poslanec Vladimir Pušenjak v trgovinskem ministrstvu protestne izjave, ki so jih vposlale dosedal spodnještajerske občine in gospodarska društva tajništvu Kmetske zveze v Mariboru.

t VOJNA POSOJILA. O končni usodi avstrijskih vojnih posojil bosta odločali, kakor so izvedli poslanci Jugoslovanskega kluba, reparacijska komisija v Parizu in Narodna skupščina v Beogradu. Poročila nekaterih li-

stov, po katerih bi baje vojna posojile zapadla, so torej netočna, kar naj služi našim čitateljem v informacijo. **t ZA IZVOZ KONJ** so se pobrighali naši poslanci pri finančnem in poljedelskem ministru. Dosezli so, da je izvoz težkih konj carine prost in da se je carina znizala od 2000 dinarjev na 500 din. za komad.

t KAJ NAM BO ŽERJAV jemal volilno pravico! Zavedna slovenska žena iz Savinjske doline nam piše: Tako torej! Nam Slovenkam so odrekli liberalci in samostojni občinsko volilno pravico. Kdo so ludje, ki so krvivi, da smo oropane prava, ki jo imajo že davno ženske v Nemčiji, Avstriji, Ameriki, Franciji, Angliji in drugih res naprednih in demokratičnih državah? To je enkrat dr. Žerjav, dr. Kukovec, Pribičevič in dr. Vošnjač. Prvi trije so glavarji liberalcev, zadnji pa vodi naše samostojne v Beogradu Jaz pa pravim: Kaj bi nam človek, kadar je Žerjav, jemal volilno pravico? Kaj je storil že ta mož na svetu dobrega? V družbi „Agro-Merkur“ je tako „pošteno“ gospodaril, da je zapravil milijone in milijone. Saj je bil za to svojo poštenost obsojen na zapored. In med vojsko, ko smo me ženske toliko trpele same na domačijah, se je Žerjav hlinil okoli našega dr. Korošca. Naši sinovi in možje so trpeli v streških jarkih, a Žerjav je dobro živel po velikemestnih hotelih. In tak človek se sedaj še celo drzne študirati za voditelja slovenskega ljudstva. Zgini raje! S takimi ljudmi, ki nam na turški način jemljejo našo sveto pravo, hočemo in bomo obračunale!

t PROTESTNI SHOD. V Celju priredili Ženska zveza dne 27. t. m. ob 3. uri popoldan v hotelu „Beli vol“ veliko protestno zborovanje proti krivici nemu volilnemu redu za občinske volitve, s katerim nameravajo liberalci oropati naše ženstvo volilne pravice. Zavedne žene in dekleta: vse na protestni shod, da bomo dale izraza ogrešenju nad nesramnostjo demokratov. Celjski shod naj pokaže, da razumevamo moderne pojme o ženskih pravicah v državi bolje nego nazadnjaški liberalci. Vse na plan!

t KRAJEVNIM ORGANIZACIJAM Slovenske kmetske zveze. Tajništva Kmetske zveze v Mariboru in Celju sta poslali od 1. januarja naprej kraljevnim odborom KZ več okrožnic s pozivom, da nam odgovorijo. Okoli 100 krajevnih organizacij nam je poslalo točne odgovore, a od ostalih zastonjčakamo pojasnil. Prosimo tem potom zaupnike, ki so dobili okrožnice, da nam vendar dajo odgovor. Malomarnost se v politiki najbolj maščuje. Vimo v dobi, ko je poglavitev nepriljubljene organizacije krvava potreba Mrvilo in malomarnost, ki vlada pri nekaterih organizacijah KZ, mora na vsak način izgineti. Kaj pomaga, akcijo posamezniki dobro jadikovati storijo pa nič. Za vzhled naj bodo vsem krajevnim odborom KZ naši dejanji in požrtvovalni zaupniki v Srednješču, Kotljah, Sv. Primožu nad Mučo, Smarju in drugih krajih. Na delo! Na delo!

t TAJNIŠTVI KZ v Mariboru in Celju naznanjata, da sta si delokrog razdelili tako-le: Pod mariborsko tajništvu spadajo sodni okraji: Maribor, Ptuj, Slov. Bistrica, Št. Lenart, Ormož, Ljutomer, Gor. Radgona, Prekmurje, Marenberg in Mežiška dolina na Koroškem. Vsi ostali okraji pa se priklopili tajništvu v Celju.

t KJE SO VPRASALNE POLE, ki smo jih razposlali začetkom januarja vsem podružnicam Kmetske zveze? Mnogi krajevni odbori so nam jih kmalu in lepo izpolnjene vrnili. Drugi pa so jih menda kam zavrgli, ali pa čakajo na opominski list. Kam pa pride, če bomo tako malomarni?!? Ko se bodo približale volitve, naj si bodo kakorškoli, pa boste jarali in ternali nad slabimi uspehi. Lahko, če se sedaj ne dela! Toda krivi so tisti, ki so poklicani, da dela, pa ne vršijo svoje dolžnosti! Brez zamere! — Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Celju.

t VZORNI ODBORNICKI Kmetske zveze! Odborniki Kmetske zveze v M. Nazaretu so v svoji seji dne 14. sreč. sklenili: 1. Redna odborova seja bo vsako četrto nedeljo v mescu. Na tej seji se naj obdelata vse gradivo očezja meseča. Vsak odbornik, ki se ne ude-

leži seje, plača 20 K kazni, ako ne opraviči svoje odsotnosti. 2. Vsako prvo nedeljo v mesecu je takozvana uradna ura Kmetske zveze, kjer se javijo razne prošnje, protesti, sploh rešujejo razna vprašanja članov Kmetske zveze. Kmetska zveza v Nazaretu je tudi prva v celjskem okrožju, ki je poslala tajništu seznam novega odbora in popoln seznam članov! Ko bi vse podružnice Kmetske zveze tako točno delovalle!

t LEPO NAGRADO dobi vsakdo kdor pridobi za „Slovenskega Gospodarja“ ali „Stražo“ vsaj pet celoletnih novih naročnikov. Za brezplačno vpoljilje naročnino daje agitatorjem a pravništvo listov na razpolago položnice. Vzemite navadno dopisnico in pišite po njej. Dekleta! Posebno vse lotite dela za razširjenje krščanskih listov.

t ŠE NEKAJ STO KOLEDARCOV Kmetske zveze za leto 1921 ima prodajalna Cirilove tiskarne v Mariboru na razpolago. Cena 12 K. Vse krajevne organizacije si naj naročijo koledarke, vsaj za člane odbora. Za celjsko okrožje se naroča koledarček v Tajništvu KZ v Celju (Beli vol).

t CESTE NA NASI SEVERNİ MEJI ob Muri so silno slabe. Pri komisionalnem obhodu od 15. do 20. februarja se je ugotovilo, da je nujna potreba, da se zgradita čimprej dve progi: Velka—Ploderšnica—St. Lenart Velka—Sladki Vrh—Selšnica—St. Ilj. Storili so se potrebeni koraki za preddela.

t SHODI v okraju Cornjigrad so radi naleteli na bolezni prepovedani, iradi tega je poslane Pušenjak moral odpovedati napovedane snede, bo pa priredil več shodov, ko bodo isti spet dovoljeni. Z ozirom na razne želje naznanja poslane Pušenjak, da je pripravljen intervenirati radi postopanja nemškega zdravnika dr. Bobisuta v Gornjemgradu, radi pritožb vojakov, radi polovične železniške vožnje za splavarje (flossarje), ako se mu tozadovane pritožbe, oziroma prošnje pošljijo kmalu v Beograd, konstituanta. Okrasztov, občine, zadruge, večje podjetnike, železniški odbor itd. pa opozarjano, naj store vse potrebne korake, oziroma sklepe, za železniško zvezo: Prevalje—Črna—Gornjigrad—Kamnik, za električno železnično iz Rečice ne Faki v Gornjigrad oziroma Solčavo za cesto čez Kramerico v Mozirje in za ustavovitev gozdarske šole v okraju, da more tudi tozadovno posredovati.

t HIMEN. Pri Sv. Lovrencu v Slogicah se je poročila zavedna mladenka Anika Hrgova z g. Francem Čuš, posetenkom iz Hlaponjca. Zvestima članoma naših društev klicemo: Bilo srečno!

t NEMCI STRELJALI na dekanu Limplu, V noči od 16. do 17. t. m. se je zgrodil v Kapli ob Dravi zločin, ki prav jasno priča, kakšne barabe stejno v službi Heimatdiensta na Koroškem in kako so koroški Slovenci brez vsakega varstva. Okrog 11. ure ponoči je prišel k g. dekanu mlad človek ter ga prosil, da bi šel v sodeno vas na spoved, da bi šel v sodeno vas na spoved k bolniku, ki bo najbrž še to noč umrl. Tuje je zginil — g. dekan in cerkovnik pa sta na spoved. Na potu pa enkrat pada pet strelov iz pušk, en streli zadene roko g. dekana — ki je zdrobljena — in prsa. Rana je nevarna. G. dekan leži sedaj v bolnišnici v Celovcu. Trajalo bo precej mesecev, če bo še ozdravljen. Kakor pa se je dognalo v sodni vasi ni nobenega nevarno bolnega. To je torej sad hujskanja celovških mogotcev in Heimatdiensta! Take ljudi je vzgojil! Deželna vlada v Celovcu oboja v svojem obvestilu to grdo dejanje — a kaj to, ko ga nadaljajo strani podpira po Heimatdienstu! Farizeji! Volkovi v ovčji oblike, tudi za vas bo prišel čas, ko se bo vse to maščevalo nad vami.

t USTRELIL SE JE v Sedražu pri Laškem 25letni samski rudar Karrel Rifelj. Okoli poldne se je vlegel oblečen v posteljo, se odel ter si gnal iz samokresa kroglo v src. Stanovalci niso strela čuli. Ko ga je sla gospodinja klicat k kosi, ga je našla mrtvega. Poslovil se je od sorodnikov osebno, od brata pa v pisumu, ne da bi bil razodel svojo namesto.

t KUŽNE BOLEZNI v Savinjski dolini. Poročajo nam, da razsaja v Savinjski dolini nevarna kužna bolezen takozvane črne koze. V kratkem času (od Novega leta do 10. februarja) je umrlo v Lučah na tej bolezni 24 oseb. Dan za dnevom je slišati žalostno ihanje mrtvaških zvonov. V nekaterih hišah so imeli v enem tednu, po 2 do 3 mrtve. Najbolj umira mladina, zlasti od 14. do 20. leta. — Tudi v Celju se se pojavili slučaji to opasne bolezni.

t ČUDNO SREČANJE. Posestnik Fric Ortner na Fehringbergu na Zg. Stajerskem je meseca septembra 1914 prišel kot ranjenc v rusko ujetništvo vojaška oblast pa je ženi poslala obvestilo, da je mož padel in da je pokopan v bližini Lvova. L. 1917 se je žena poročila. Pred 14 dnevi pa se je vrnil iz Rusije njen prvi, domnevno mrtvi mož Fric. A prišel ni sam, temveč je pripeljal seboj ženo-Rusinjo in dva otroka. Oba para sta se prav dobro razumela. Prva žena je svojega prvega moža in njegove celo dobro po gostila. A kdo bo sedaj gospodar kmene?

t MESTO SLOV. BISTRICA Šteje 1607 prebivalcev, 1277 Slovencev, 235 Srbovratov, 77 Nemcev in 18 drugorodcev.

t DRUŠTVO OREL so ustanovili v Slov. Bistrici. Pristopilo je lepo število vrlih mladenčev.

t VENDAR ENKRAT. Mariborski odvetnik, znani sovražnik Slovencev, dr. Mravlag je izbrisal iz imenika odvetnikov, ker se je izrekel za Avstrijo in je torej nehal biti naš državljan.

t 18 PRASET je povrgla svinje posestnika Mikiša v Selnicu. Mladič so vsi čvrsti.

t OZNANJEVALEC SPOMLADI. Pretekli torek smo v mariborskem mestnem parku slšali prvič kosa zvignati na visokem drevesu, v znak, da je menda konec zime.

t PRETEP V CERKVI. Češki list „Bohemia“ poroča: Nedavno se je vršil v seminarški cerkvi v Budjevcih zelo mučen prizor. Pristaši novo češko-slovaške narodne cerkve so opravili svojo službo božjo, dočim je čital v isti cerkvi mašo katoliški duhovnik Vnel se je vrišč in pretep, tako da je moral policija izprazniti cerkev. Isto mislio polagoma uvajati tudi pri nas.

t EVROPA RAJA ob svojem gradu, V Berolini, na Dunaju in tudi po drugih velikih mestih so gledališča, plesališča, gostilne, kavarn in kinogledališča vsak večer nabito polna. Plesalka v Berolinu dobivajo do 20 tišč mark mesečne plače. Dočim revni sloji umirajo gladu, se po zabaviščih raja in popiva cele noči. Nek nemški škof je izrekel besede: „Evropa raja ob svojem gradu.“

t DELAVEC postal milijonar. Nek priprost delavec v Dunaškem Novem mestu je našel v starih družinskih pismih nekaj dragocenih mauricijskih znakov iz leta 1847, kot „modrega Mauricia“, ki se je opravil samo v sedmih izvodih. Najdene redke znake so vredne več milijonov krov.

t RUSIJA naroča lokomotive. Ruska vlada je naročila v Nemčiji 2000 lokomotiv, na Svedskem 1000 lokomotiv, več tisoč pa v Avstriji, v Čehoslovaški in Angliji. Ta naročila so znamenja, da se Rusija pripravlja na cilenjivo se za tekoče leto.

t IZSELJEVANJE V AMERIKO OMEJENO. Vlada Združenih držav Severne Amerike je sklenila, da omeji priseljevanje tujcev v Severno Ameriko. Vsled te odredbe bo v bodoče izseljevanje v Ameriko silno otežkočeno, oziroma onemogočeno.

t NOVA BOLEZEN V AMERIKI. V Ameriki se je pojavila neka nova inčudna bolezen, koje vzroki še niso pojasnjeni. Bolnik namreč ne restano — govoril, še celo v spanju. Neka deklacija je skozi deset dni ne restano govorila, končno je popolnoma onemogla in ni upanja, da jo ozdravijo.

t NA GOSTIJI g. Franca in Ivanke Bezjak v Mezgovcih se je našlo za Dijaško kuhinjo v Mariboru 315 K. Prisrčna hvala!

t POSTNI CAS se toplo priporoča: 1. Marija žalostna Mačti. Spisal dr. Jos. Hohnjec. Ta mokrivenik obsegajo krasna premišljavanja posebno za krščanske matere. Stane trdo vezan z rudečo obrezo s poštnino.

vred 13. K. Naroči se v Cirilovi tiskarni v Mariboru. 2. Veneč sestetične pesmi. To je najlepša slovenska zbirka, ki obsega 1000 pobožnih pesmi. Stane lepo vezana z rudečo obrezo s poslino vred 30 K. Naroča se v Giritovi tiskarni v Mariboru.

Gospodarstvo.

Kako vihtijo davčni korobat.

Bajtar Marko v mariborski okolini je kupil l. 1920 malo, zanemarjeni viničarje za 35.000 K, ki ima predele včerjko družino, se je pri nakupu moral še celo precei zadolžiti. Posetnico (okoli 6 oralov) je malo rodovitno, posloplja zanemarjena. Vendar je mož upal, da se bo s pridnim delom izkopal naprej. A kaj se zgodi? Neverjetno! Od urada za predpis deželnih naklad v Ljubljani je dobil ubog Marko preteklo nedeljo plačilni nalog za — čuje in strmte — 44.600 krov davka na vrednostni prirastek! Davčna oblast je namreč modro izračuna, da je 6 oralov velika, zanemarjena viničarja vredna ne 35.000, ampak celo okoli 150.000 K! To so modrjani! To je pravo oderuštro na slovenskem ljudstvu! Slava vam, liberalni uradniki, da tako demokratsko davite ubogo slovensko ljudstvo! Kje hoče revez Marko, ki je še precei zadolžen, vzeti sedaj iz bornega posetnika nad 44.000 K! To se pravi, pognati skrbne in pridne ljudi s culico preko domačega praga. Ali hočete našemu ljudstvu s tem utrditi ljubezen do "drage" domovine? Sicer pa je naše ljudstvo ob volityah samo hotelo, da ce ga tako brez usmiljenja tepe z davčnim korobačem. Volilo je liberalno samostojno in socialdemokrščansko stranko, katere imajo prozoren namen, z velikimi davki gojiti nezadovoljnost med kmetskim ljudstvom. Svojo staro in preizkušeno zaščitnico kmetsko zvezzo je deloma zapustilo in tako samo razkrivilo, da se z nami tako postopa. S takimi plačili sedaj liberalci in samostojni plačujejo volilecem njih glasov?

Vinočadništvo.

g BRATISLAVA ALI DUNAJ. Čehoslovaška država hoče Bratislavu spremeniti v centralo svojega vinskega uvoza iz Ogrske, ker je dosedaj navezana na uvoz ogrskega vina. Dunajski velebinski trg pa hoče obdržati vaje in roki in hoče kot staro vinsko trgovsko središče ugotoviti svojo veljavo. Ta boj je zanimiv. Mi Jugoslovani smo bili dosedaj, kakor Čehoslovaki, navezani na dunajska in budimpeštaška vinska žrela, treba pa biti, da se osvobodimo starih nam sovražnih spon istotako, kakor skušajo to Čehoslovaki. Zato nastane vprašanje: Katero mesto bi bilo za nas Jugoslovane ali v ožjem oziru za nas Slovence najbolj pripravno za centralo (središče) našega vinskega izvoza?

g V BOLCANU na Tirolskem, kjer je mesto je mnogim našim vojakom znano izza tirolske fronte, bo od 19. do 26. aprila t. l. velika gospodarska razstava s sledenimi oddelki: vinočadništvo in kletarstvo, poljedelstvo in živinoreja, travništvo in gozdarsvo, reja perutaine, čebel in kunccev, mlekarstvo, pridelovanje semenja itd. Take razstave imajo namen podprtij ljudstvo, mu predočiti najnovejše stroje in uspehe v posameznih panogah gospodarstva ter pokazati inozemstvu kaj premora lastna država, oziroma dolžni okoliš. S tem se vabijo kupci v deželo.

g NASI CARINSKI TARIFI. — Pod tem naslovom piše g. Janko Jovan v "Slovencu" štev. 39 glede vina sledenje: "Z ozirom na zaščito domačega vinočadništva, ki producira veliko nad našo potrebo, je carina tuji vin predlagana pri uvozu v sodih s 150 dinarji, drugače 200 dinarji, kar znači upoštevajoč prometni davek 24 do 32 K od litra. Ta predlog bodo gotovo pozdravili vsi in nam da zlasti zagotovilo, da bo vlada umela čuvati naše interese pri bodočih pogajanjih z Italijo." Gotovo je energičen nastop naše stranke precei pripravil k temu naziranju sedajne vlade. Liberalci in samostojni so komaj omenjali nevarnost, ki bi pretila našim vinočadniščom z uvozom italijanskega vina.

g VINSKE CENE. V Avstriji se ce ne vina stalno dvigajo. Zadnji ostanki leta 1917 se plačujejo od 100 do 120 K, letnik 18 in 19 stane do 60 K, letnik 20 pa od 70 K naprej. Popraševanje za vinom je oživelno. Za 1 kg more galice se plačuje od 72 do 75 K. Na Ogrskem se prodajajo le slabje vrste po 30 do 36 K, boljše sorte pa stanejo 45–55 K, pa so težko dobiti, ker držijo posestniki rači blago nego denar. V Italiji in na Francoskem so cene neizprenjene. O kakem padaju vinskih cen na svetovnih trgih ni govora, čeravno poskušajo razni Škulanti vloviti tuintam' kakega kalina. Tudi v Jugoslaviji so vinske cene neizprenjene in stalne. V Banatu stane liter od 12 K, v Dalmaciji od 18 K na Kranjskem od 20 K in na Stajerskem od 22 K naprej. Letnik 1920 se ne še iskal.

g ZA OBRAMBO sadonosnikov in vinogradov. Zoper razne glivične bolezni, ki napadajo trs in sadno drevje, uporablajo z uspehom takozvani "Dendrin", neko tekočino, ki smrdi približno tako kakor karbol. V Južnih Tirolah škropijo sadno drevje z 10% raztopino "Dendrina" in so uspehi zelo zadovoljni. Sadonosniki in vinogradi so zdravi in jim niso škodovale glivične bolezni in gosecice. Za škropljenje sadonosnikov je priporočati sledenje raztopina. Spomladi, se predno je drevje pognalo listje, naj se škropi z 10% tekočino, (pomešano z vodo) v poletju pa z ½% raztopino, kateri je dobro primešati 2% raztopljenega apna. Zadnje naj se prilije modri galici. Ugledni slovenski strokovnjak zatrjuje, da učinkuje "Dendrin", primešan modri galici, tudi proti oidiju; v to svrhu se pridene 1% raztopini modre galice še ½% "Dendrina". Uspeh je bil baje sigajan. Za pomladansko škropljenje te priporočljiva 10% raztopina omenjenega "Dendrina", in to za trte kakor tudi za sadno drevje, za poletno škropljenje naj se pa uporabi 1% raztopina modre galice, katero primešati ½% "Dendrina". "Dendrin" se dobri pri tvrdki Gulda v Mariboru, (Meljska cesta) kakor tudi pri Gospodarski zadrugi v Vetrinjski ulici in stane kilogram 16–18 kron. Posodo morajo tisti, ki naročijo manjšo množino, prineseti seboj. Našim vinočadnikom in sadjerecem svetujemo, da se zanimajo za prepotrebno škropljenje, ki bo gotovo prineslo zaželenja uspeha.

Tržna poročila in cene.

g MARIBORSKO tržno poročilo. Maribor, dne 19. februarja 1921. Priprjal se je 38 voz mesa in slanine. Zaklanih svinj se je pripeljalo 90 komadov; krompirja 45 voz. Cene: Jabolka 10 do 12 K, hruške 11 do 12 K, kilogram; mleko 5 do 6 K liter; surove maslo 60 do 64 K, mast 52 do 55 kron, kilogram. Jajca, komad 2 kron; seno (kislo) 60 K za 100 kilog.; seno (sladko) 170 do 180 K za 100 kilogram. Slana, pšenična 90 K, slama, ovrsena 100 K za 100 kilogramov.

g TRZNO POROCILA IZ CELJA. V soboto 19. januarja 1921. Kmetje so spravili veliko množino živil na trg. Promet pa ni bil zelo živan. Meščani so le malo pokupili. Posebno mnogo je bilo na trgu raznih semen. Cene pri mesu so malo poskodeli. Cene živilam so sledenje: Mesu in špeh 1 kg: Govedina od 26 do 28 K; teletina od 22 do 26 K; svinjina, sveža od 36 do 40 K; svinjina na prekaj, od 52 do 54 K; bržolja 32 K; špeh, sveži od 52 do 56 K. Perotnina 1 komad: Kokoši od 20 do 50 K; petelin od 40 do 60 K; jajca (cela) 2 K. Semena: Peteršilovo seme, žlica 1 K; flančeno seme, žlica 2 K; solatno seme, žlica 2 K; korenjevo seme, ½ litra 8 K; pesno seme, ½ litra 10 K. Druga živila: Spinača, krožnik 2 K; Motovilec, krožnik 2 K; hren, 2 kom. 1 K; rudečne korenje, 2 do 3 kom. 1 K; rudeča pesa, 2 do 3 kom. 1 K; repa, ribana, krožnik 1 K; repa, cela, 2 kom. 1 K; zelje, krožnik 1 K; fižoli, 1 liter 5 do 6 K; krompir, 1 kg 2 do 2.60 K; čebul, 1 kg 5 K. Zito 1 liter: Pšenica 6 K; ječmen 4 K; koruza 4 K; proso 5 K; oves 2 K. Moka 1 liter: Koruza 7 K; bela št. 0 17 K. Suho sadje 1 liter: Slive 10 K; hruške 3 K; suhe gobe, krožnik 4 K. Mleko in mlečni izdelki: Mleko liter 5–6 K; maslo (stručka) 4 K; smetana (salica) 8 K.

g MARIBORSKO SEJMSKO PODROČILO. Dne 22. t. m. se je prignal na živinski sejm v Mariboru 13 konj, 9 bikov, 194 volov, 249 krav in 13 telet. Od septembra meseca l. 1920 ni bil nobeden sejm tako obiskan, kakor zadnji. Lepo vreme je privdelo veliko živine in tudi veliko kupcev, kupčija je bila prav živahna, cene so se gibale in sicer: (1 kg žive teže) debeli voli 16 do 17.50 K, srednji voli 12 do 15 K, subi voli 11 do 12, voli za pitanje 13 do 14.50, biki 10 do 12, debele krave 13.50 do 17, poldebele krave 12 do 13, suhe krave 7 do 10, molzne krave 10 do 13, breje krave 11 do 13, mlada živila 13 do 14, teleta 16 do 16.50. — Prišlečem se je pojasnila 32. naredba deželne vlade za Slovenijo, da se bo pri vsaki odpodaji goveje živine ter konj pobiral 1% davek na poslovni promet.

g SVINJSKI SEJM v Mariboru. Dne 18. t. m. se je prignal na mariborski svinjski sejm 94 ščetinarjev. Cene so se gibale med 24–30 K za 1 kg žive teže. Zunanjih kupecov ni bilo, pač pa so iz bližnje okolice precej kupili.

g CENE ZIVIL NA DUNAJU. Na Dunaju so plačevali od 30. januarja do 5. februarja 1921 za kilogram sledenje cene: svinjsko mast 250–292 K, špeh 260–280 K, surovo maslo 300–320 K, mleko 10 K, sir 76–80 K, jajca 12–17 K, zelje 5.80–6.80 K, krompir 7.20 K, suhe gobe 420–450 K, med 200–210 K fižol 34–40 K, grah 36–40 K, riž 68–70 K, leča 70–80 K, kava, žgana 460–490 K, orehi 82–90 kron.

g CENE NA RAZNIH TRGIH. — Sombor: Pšenica 970–980 K, koruza 360–370 K, oves 310–320 K, moka (0) 15 K, moka za kuho 14 K, moka za kruh 13 K; koruza gre večjel na Češko. — Vukovar: Pšenica je malo na trgu ter jo piačujejo po 1000–1010 K, koruza 370–380 K, oves 330–340 K. Kruzo prodačajo Nemcem in Avstrijcem ter Čehom. — Barča: Pšenica 960–980 K, ječmen 520–530 oves 300–310 K, rž 800 K, stara koruza 360–380 K, nova 370–385 K. — Zagreb: Moka (0) 16.50 K, moka 15.50 K, za kruh 14.50 K, jabolka 6–8 K po kg, krompir 2 K po kg, fižol 7–8 K, čebula 4–5 K, vino (nov) 12–16 K, staro 20–25 K. — Vojvodina: novo vino 10–14 K, staro 18–22 K. — Srem: novo vino 10–14, staro 18–23 K, voli 15–18 K 1 kg žive teže, biki 10–15 K, teleta 16–20, prešiči debeli 26–30 K, mast 46–50 K, slanina 42–46 K, surove kože 30 K.

g CENA ZA SENO v Mariboru. V soboto, dne 19. februarja, so pripeljali kmetje na mariborski trg 18 vozov sena. Sladko seno so prodajali po 160 do 170 K, kislo pa po 140 do 160 K 100 kg.

g VSAKI GOSPODAR si ob koncu leta naredi račun o svojih dohodkih in izdatkih. Cesar ne pridela doma: sol, sladkor, vžigalice, obleko itd. — to mora kupiti, Cesar pa pridela več, kakor porabi doma: žita, sadja, vinač, živine itd. — to pa proda. Ce več prida kakor kupi, gre gospodarstvo naprej, sicer pa bo zlezel v dolgoeve. Tako je tudi pri vsaki državi, kajti ni je države na svetu, ki bi vsega pridelala doma, cesar rabi narod. Na drugi strani pa zopet prodaja cesar ima v izobilju. Tako nastane uvoz in izvoz države. V Jugoslaviji je leta 1920 prekašal uvoz naš izvoz za približno dve milijardi. Treba bo toraj, da začnejo naši državljanji resno misliti na to, da kolikor mogoče štedijo z blagom, ki se mora uvažati, in da pridelajo kolikor mogoče blaga za izvoz. Ne dajmo denarja za nepotrebne stvari in glejmo, da si pridelamo platno, vrvi itd. doma. Pred petdesetimi leti je kmetska hiša imela majhne izdatko za perilo in obleko; vrvi ženske in dekleta so vso zimo sukale urne kolovrate in naša Slovenija si je prihranila na milijone. Ako se zopet povrnejo ti časi, se bo naš uvoz zmanjšal za eno milijardo in večina tega denarja bo ostala v naših žepih.

g OSEBNA DOHODNINA se tiče vseh ki pridelujejo. Zato je potrebno, da si vsi kmetovalci natančno zapisujejo svoje izdatke in dohodke, ker je samo na podlagi teh zapiskov mogoče ugotoviti čisti donos posestva. Naša stranka bo gledala, da bodo v vsakem okraju zanesljivi ljudje, ki

bodo sli kmetovalcem na roko gleda napovedi osebne dohodnine. Proti davkom se nikdo ne brani, ker morajo biti, samo pravilno se naj razdelijo.

g TROSARINEPROSTA žganje za domačo potrebo. Finančno okrajno ravnateljstvo v Mariboru nam poroča: Clen 116, točka 6 trošarinskega pravilnika določa, da "kdo hoče prodati gotov del žganja, ki ga je trošarino prosto skuhal za domačo potrebo, ga sme prodati samo, če to prej prijavi pristojnemu oddelku finančne kontrole in če pri pristojnem davčnem uradu plača trošarino za ono količino žganja, ki jo hoče prodati". Dogajajo se slučaji, da oni, ki trošarino prosto kuhajo žganje za domačo potrebo, si izposojujo žgalne priprave in za to izposojevanje plačajo posestniku žgalnih priprav ne v denarju, ampak z žganjem, katerega so trošarine prosto za domačo potrebo skuhali. Ker se tako dajanje žganja mora smatrati za prodajo, se ima v vseh takih slučajih postopati po gori navedeni naredbi trošarinskega pravilnika. Ako pa bi oni, ki na tak način kuhajo žganje, nebi plačali trošarino za ono količino žganja, katero morejo po pogodbji dati za uporabo izposojene žgalne priprave posestniku, se bodo proti tistem postopalo po odredbi člena 116, točka 7, trošarinskega pravilnika, ki določa, da se taki slučaji kaznujejo s širičratno do osemkratno trošarino, ki pripada na žganje, prav tako zoper te predpise.

g ČEBELARSKIM PODRUŽNICAM Spodnje Stajerske! Poverjenišvo za kmetijstvo je že v teku preteklega leta vposlalo vsem čebelarskim podružnicam potrebne tiskovine z načelom, da popišejo vse čebelarje in živilo čebelnih ljudstev, poslednje po sorti panjev. Mnogo podružnic temu pozivu še dosedaj ni ugodilo, zato se tem potom še enkrat opozarja, da za cestne podružnice izvršijo v najkrajši dobi popisovanje po zahtevi vposlanit tiskovin. Ako so se kateri podružnici tiskovine izgubile, ali jih ni dobila naj jih zahteva od čebelarskega odsekova poverjenišva za kmetijstvo v Lutljah.

g HMELJ. Na hmeljskem trgu v Zatu so začele cene za hmelj naraščati, kajti za 50 kilogramov hmelja se je plačevalo po 2200–2500 čehoslovaških kron, torej so cene poskocile na 200 do 300 kron. Tudi tujeva hmelja se je precej poprodalo in sicer za ceno 1800 do 1900 kron za 50 kilogramov.

g VREDNOST DENARJA. Ameriški dolar stane 146 do 147 kron, za 100 avstrijskih kron 22 do 23 naših kron, za 100 nemških mark plačaš 238 do 241 jugoslovenskih kron, za francoski frank moraš plačati naših 10 K in 50 do 60 vinarjev za 100 laških lir plačaš 530 do 535 jugoslovenskih kron.

Dopisi.

ORMOZ. Zenski protestni shod, proti ropu ženske volilne pravice za volitve v občinske odbore se vrši v nedeljo dne 27. t. m. po večernicah v prostorih Kletarske gostilne v Ormožu. Zenske in dekleta iz Ormoža in ormoške fare udeležite se shoda polnostilno. Bog živil!

CRNA GORA pri Ptaju. Dne 17. februarja smo pokopali Lovrenca Sirec, dolgoletnega občinskega odbornika in bivšega načelnika krajnega Šolskega sveta. Pred par tedni je komaj izročil posestvo svojemu sinu. Veličasten spredvod je vodil v spremstvu šesterih duhovnikov njegov sin č. g. Janko Sirec, župnik v Stoprech. Najuživa vrli krščanski mož pri Bogu svoje plačilo.

REČICA ob Savinji. V nedeljo 20. m. se je vršil pri nas občni zbor izobraževalnega društva, na katerem se je izvolil nov odbor in napravil načrte za delo v bodočnosti. Na občenem zboru je govoril poslaneč Vladimir Pušenjak.

GORNJIGRAD. V ponedeljek, 21. t. m. se je vršilo v Gornjemgradu zborovanje gospodarskih zadrug celega kraja, na katerem se je razpravljalo o centralizaciji blagovnega prometa in o drugih važnih v

MALA NAZKANILA.

Razglas. Dne 29. januaria opoldne je bila pred Bratkovo gospodarstvom v Pečju obnovljena velika ročna torna in žigarskega osoja. V njej je bilo: 1 nova, še ne negotovljena zunanja ženska jopica, temno modre barve, 1 ženski predpasač, dve otroški obleki, dvojne otrojce, blazine 1 paket keteov, vse skupaj v rednosti do 400 K; 500 K denarja itd. Kdor ve za tega istu, dobri 500 K ngrade in naj naznani na nadzor: F. K. o. St. Barbara st. 28 v Celovcu, obrazec Ptoj. 2-2 125

Pošijam franko

povsed 8-10
5 kg poštni paket s škofijig za K 120.
5 kg poštni paket Italijanski rožiček za K 102.
5 kg poštni paket očiščenih mandelinov za K 498.
5 kg poštni paket prahene kave, "Aromatka" za K 498.
5 kg poštni paket Ceylon čaja za K 488.

Vinko Hmelak, Maribor,
Nemško, trg 6 (Domplata). 90

Prage (šelerje) kot hravoste, bukove in tadi poseben los (Extraholz) v Maribor kupujejo na najvišji ceni in prosi obve ne pon dne Rudolf Dergant, trgovca, Laško. 3-3 51

Kupim

srebrne krone

zabrušnike deskranske in petkranske, srebrne goldinarje in

zlatnike

po najvišjih cenah.

A. Wapper, urar in zlatar
Maribor, Stolna ulica 1.
2-2 (Domplata). 127

Vinogradniki posor! Na suho cepljene uže so na prodaj in sicer najbolj redovitne vrste. Bila Smaržka o sicer necepeljena, ki pa je dobro roli. Kdor si hoče zaradiči le e in močno cepljeno trte, poj se takoj oglaševamo ali ustremno pri Francu Blodaku uslušar pri Sv. o reči pri Ptuj. Cene triprst po dogovoru. 3-10 67

Hiša st. 7, stritarjeva ulica v Mariboru se proda. Dvo-podstovačna z 16 stanovanji, veliko dvorišče in vrt. Več pove okrajsko mudišče oba st. 9 v Mariboru. 2-8 117

Večja množina

srebrnih krov se proda najvišji jem ponudnika. Ponudbe na J. hotel Beograd, Slovenski gradec 2-2 11

Najemniki očiščni, ki se razumejo a pot edeljstvo, se sprejemajo. Dopisi na W. Blanke v Ptuj. 2-2 121

Prodaja za trgovino občinskega blaga, spetna in zanesljiva moč se iste Karol Šma v Poljanah. 2-1 118

Nad 20 let v obdobju delovanja občinski tajnik

sedaj učenec v načudenem časmlju, išče mesto službe pri kak velikih hčerih v Jugoslaviji. Več opisalo takoj možnost. Ponudbe pod "Julijsko-Bančico" na uvrstitev tega lista. 3-8 118

Šafar, preten in stare ši, ne ozelenjen se sprejme za malo gospodarstvo. Dopise in spredavanja na W. Blanke, Ptuj. 1-2 112

Kralj'ska nabavna in prodajna zadruža

Za postajo št. 4 V PTUJU Za postajo št. 4

posluje redno vsak delavnik predpoldne v Jurčevem skladu v Ptaju.

Nalupuje od svojih članov poljske pridelke in plača zanje najvišje cene.

Prodaja in ima v zalogi razna žita, žleznino, blago za oblike, žveplo za vinograde sol, cement in druge gospodarske potrebštine, ter nudi iste za najugodejšo ceno. 2-3 81

Papirnate topiče,

umetni ogrevi, ktor rakete, sončne, žabe, tdi dobavja Zinsuer in drug. St. Jakob v Slov. gor. Narodna sprejme Zinsuer, Maribor, Aleksandrova cesta št. 45. 1-2 109

Na prodaj je težek vok pri Janezu Županu, kovač, Maina, St. Jurij v Slov. gor. 1-6

Preda se ali zanesljiva za kobilu 4 leta treba, 16 pesti visok, za težko vožnjo. Dolgoš 85 pri Mariboru. 185

Orssich Mlin na Loki pri Ptaju, popr. Renge preda dva težka voza. 81

Govejo živino ta pralice kupuje po najvišji ceni Prva jugoslovanska prekvalitetska Maribor - Pobrežje 10 1-8 188

Kupujem : čebuli vosek : zekor tudi suho zato je (vošine), cena po dogovoru. 1-2 Ivan Triller. 188

srebrne krone po najvišjih cenah.

A. Wapper, urar in zlatar

Maribor, Stolna ulica 1.

2-2 (Domplata). 127

Oskrbništvo redbine Kodolitsch v Neuweinsbergu ima na prodaj v Gornji Radgoni in Ljutomeru

300 hl vina

letnika 1920. Ponudbe je vposlati na oskrbništvo pl. Kodolitsch, Neuweinsberg, Radgona. 112

Novo!

Samo eno minuto od pošte je novo urejena modna in manufakturana trgovina

Dragotin Sirec,

Cankarjeva ulica 4 (zraven davkarije)

katera Vam nudi raznovrstno blago po zelo znižanih cenah.

Zatorej ne zamudite prilike si isto ogledati. 2-8 100

Konkurenčne cene!

Teden in sedišča postopeža!

KILNE PASE

proteze za noge in roke in druge stroje proti telesnim poškodbam, trebušne obvezne, suspensorije, berglje, podloge itd. izdeluje izvrstno in dobro staroznana izdelovalnica vseh bandaž

2-2 Franc Podgoršek, 11

bandaž st. Maribor, Slovenska ul. 7

Iz Havre v Ameriko samo šest dni

Edine najkrajše črte prek Havre, Cherbourg in Antwerpen v Newyork. — Vozne listke in zadevna pojasnila izdaje edina koncesijonirana potovalna pisarna

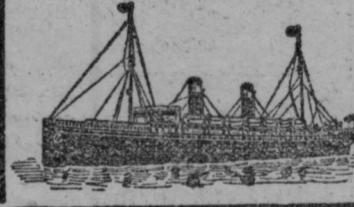
Ivan Kraker

v Ljubljani,

Gospovskega (prej

Mačje T-rezije) c. 13.

2-12 (Kollsel). 98

Ptica v prostosti.

Najcenejša lepa nova ptimarka 35 narodnimi pesmi s dostavkom "Vojni spomin". Sta se samo 1 D K 4) z poštnim red. Prijeje se nove neobrabljene počitne sezame ali pa denar po poštai matici aci pri Matju Belcu pri Sv. Božičku v Slov. gor. via Ptuj. 5-6 88

Vinski kamen (bitro) in vse druge poljake pridelke ku-puje tvrdka

F. Kotčan in drugovi K. D.

Zagreb, Ilica 166, telefona 9-60. 8-8 89

Naročajte naše liste

Maribor, Koroščeva ulica 39. 28

Izginil je dne 12. decembra 1920 poset-

nosti sia Janez Rtonič, o ka-terem do sedaj ni nobenega zde-du. Pritojen je v Besterte št. 4 občina Majšperk pri Prejkovi gori. Faust je star 18 let, male postave, običej v slab neželjki oblik. Kdor bi vedel kaj o njem, na-ponorči Janezu Rtoniču, posejni-ku v Bestertah št. 4, p. Ptojska gora, dobi stroške povrnjene in 10 K nagrada. 124

Čevljariji pozor!

Dva šivalna stroja ter drag-odrje in potrebitne in čevljare obrot se prola. Koroščeva cesta št. 9, Maribor. 2-2 105

Voz je težko vožnja, popol-

noma nov na prodaj v Vetrinjski ulici na d-ričiči gos-tinstvu "pri Zatem konju" v Ma-riboru pri hánku. 2-2 95

ZAHVALA.

Velečastni duhovščini, senčenec uč-iteljstva s Šolsko mladino in povskemu zboru, kakor vsem dragim sosedom, prijateljem in znancem, posebno gg. lovecem, domačim in iz Maribora, ki so v tako obilnem številu prihitali na dom žalosti in spremili blagopeč-nega soproga, oziroma očeta, gospoda

Ignac-a Stanger

k večnemu počitku, bodi tem potom izredna prisrorna zahvala. Veličastno spremstvo na zadnji poti je bila zaostalim velika točka v brdki žalosti.

Jaren na, 17. februarja 1921.

Ana Stanger, Anica Stanger, soproga.

bickska.

Klobuke in slamnike

modernizira po najmočnejši obliki za gospode in dame, upravlja v te stroke sestavljajoča dela. Na ti večno veliko začelo novih, od priprave do najvišje vrste, klobukov in slamnikov, kakor "česarski Piko" in japonski "T-gal". — Popravila se tečejo in solino iz-vršajo. — Za nadstavljanje izjemne cena. — Cena zmara?

Za mnogobrojna naročila se pripravlja. 128

Ivan Kvas, Maribor, Meljska cesta 74.

Apno iz Zagorja

sveže, ravnekar došlo prodaja tvrdka

C. Pickl, tovarna umet. kamenja

Maribor, Koroščeva ulica 39. 28

Pozor!**Pozor!****Pred nakupom**

bakrenih kotlev za kuhanje žganja se nacra-vsak prepričati in dobro premisliti, od koga da naroči ali kupi.

Da si pa zasigurate dobro, močno in trpežno blago, si naj vsak poedini naroči pri Tvrčki

Demeter Glumac, Maribor

Vejašniška ul. 13-9.

Aleksandrova c. 33 (v bližini glavn. kolodvora).

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptaju

melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo popravljen, ter izdeluje tudi zdrob.

Kupuje vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni.

RIHARD ORSSICH, PTUJ.

Koncess. zastavljalcica v Mariboru.

Dne 9. marca 1921 predpoldne ob 9. uri prične

zastavna licitacija

efektov zastavnih listin št. 29634 do 30635, dragocenostih zastavnih listin št. 58775 do 60075 in vrednostnih papirjev zast. list. št. 4850 do 5800

ki niso do 7. marca prepisane ali rešene.

Dne 7. in 8. marca je zavod za vsak strankin promet zaprt!

Samo

ENOMINUTO HODA

imate od kolodvora pa do špecerijske trgovine

FRECE & PLAHUTA, Celje

Aleksandrova (prej Kolodvorska) ulica 7.

Vedno sveže špecerijsko in kolonijalno blago.